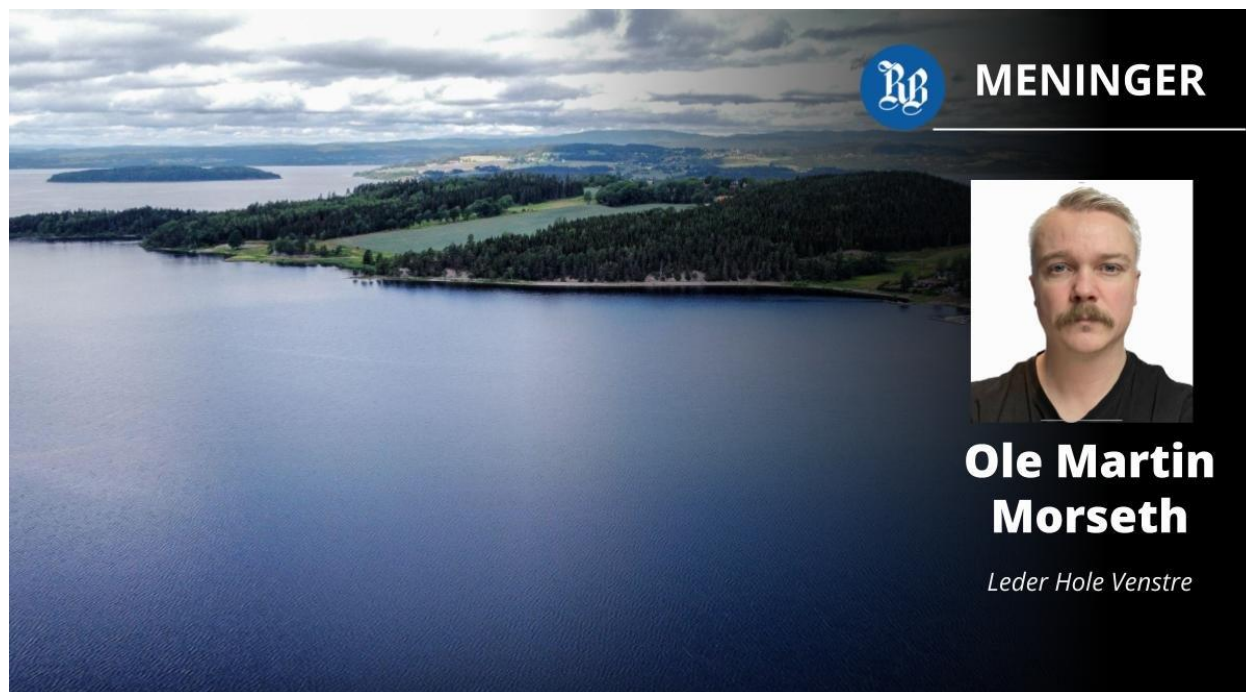

Debattinnlegg av Ole Martin Morseth, Leder Hole Venstre, Hole, publisert 22.02.24

Sårbar natur og dyreliv tapte igjen

Nok en gang ble det flertall for å legge til rette for å bygge ned sårbar natur og dyreliv i Hole. Denne gangen er det den sårbare naturen og dyrelivet på Storøya som tapte. Det virker som om Høyre, FRP og Arbeiderpartiet, som stemte for, ikke klarer å ta innover seg det internasjonale og store deler av befolkningen har fått med seg; nemlig utfordringene den sårbare naturen og dyrelivet har foran seg.

For ordensskyld, Hole Venstre, Senterpartiet, SV og KRF stemte imot kommunedirektørens forslag til vedtak;

«I medhold av plan- og bygningslovens paragraf 12–9 fastsettes planprogram for Storøya II datert november 2023.»

Gode og saklige argumenter for å stemme nei til kommunedirektørens forslag til vedtak

Det var gode og reflekterte innsigelser fra Senterpartiet, SV og KRF imot kommunedirektørens forslag til vedtak. I innleggene deres ble det henvist til kildene listet opp nedenfor:

- *Den internasjonale naturavtalen (Kunming-Montreal avtalen):*

Vi står midt i en naturkrise. Hovedmålene i avtalen er å verne 30 % av jordas hav og landområder, og restaurere 30 % av ødelagt natur. Denne avtalen forpliktet Norge seg til i desember 2022. Jeg tenker selv at dette vil få langt større plass i rikspolitikken framover, og vil i større grad bli en forventning til at kommunene etterlever.

<https://www.regjeringen.no/no/tema/klima-og-miljo/naturmangfold/innsiktsartikler->

[naturmangfold/det-globale-kunming-montreal-rammeverket-for-naturmangfold-naturavtalen/id2987476/?expand=factbox3002877](https://www.nrk.no/naturmangfold/det-globale-kunming-montreal-rammeverket-for-naturmangfold-naturavtalen/id2987476/?expand=factbox3002877)

- *Nedbyggingen av norsk natur:*

NRK har dokumentert 44 000 naturinngrep de fem siste årene. Naturen forsvinner bit for bit etter vedtak på vedtak. Er det norske selvstyre en trussel mot naturen?, spør NRK.

<https://www.nrk.no/skole/oppsynsmannen-undervisningsopplegg-1.16730998>

- *Norge i rødt, hvitt og grått:*

Politisk kvarter spør hva regjeringen har tenkt å gjøre med det som ble avdekket i NRK sin dokumentarserie «Oppsynsmannen».

<https://radio.nrk.no/podkast/politisk-kvarter/sesong/202401/1-eb8440e1-70d9-423d-8440-e170d9723d12>

- *Kommunesektorens interesseorganisasjon (KS) sin podkast:*

I Norge har kommunen et stort ansvar for å bevare natur gjennom arealplan og som samfunnsutvikler. «Vi må erkjenne at vi har bygget ned for mye natur, det er kommunen og stat sitt ansvar», sier Gunn Marit Helgesen som er styreleder i KS. I podkasten nevnes det også at fylkeskommunen i en mer koordinerende rolle kan være et alternativ. Kan det innebære mindre selvråderett for kommunene i framtiden?

<https://shows.acast.com/5c88bf0cbb9347915e1852ec/episodes/65b3cf66291f1200176abc54>

- *FN bærekraftsmål (13) stoppe klimaendringene, (14) livet i havet og (15) livet på land:*

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å imøtekomme dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

<https://fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal?lang=nno-NO>

- *I dokumentet «Oppsummering av innspill» er det flere innsigelser imot planprogrammet for Storøya II, blant annet fra:*

Statensvegvesen, Statsforvalteren i Oslo og Viken, og Viken fylkeskommune. Det er også innspill som det er verdt å merke seg fra bl.a. Ringerike brann- og redningstjeneste og HRA, som kan medføre til økning i kostnader som ikke utbygger nødvendigvis vil dekke selv (spekulasjon fra min side, som også ble nevnt av et annet parti i kommunestyremøtet).

<https://innsyn.hole.kommune.no/innsyn/wfdocument.ashx?journalpostid=2021091661&dokid=474845&version=1&variant=A&>

- Innsikt i kommunestyremøtet fra 18.2.2024:

Jeg anbefaler alle som er engasjert i temaet å se opptaket fra kommunestyret på Hole kommune sin Web-TV.

<https://webtv.hole.kommune.no/live/234>

Bra for helsa

Det var spesielt ett positivt innslag i kommunestyret, utover en flott opptreden fra kulturskolen, som ble en slags forløp til kommunedirektørens forslag til vedtak. Innslaget var fra en oppegående gjeng i Hardråde Vikingskipforening. De trenger en brygge, og har andre spennende planer for framtiden, og slik ble de også en del av kommunens forslag til planprogram for Storøya II. Foreningen kunne opplyse om at de har tilbakelagt hele 75.000 frivillige arbeidstimer, og foruten å ha en god økonomisk sans, kunne de vise til at prosjektet har vært bra for folkehelsa. Jeg tenker her umiddelbart på at den aktiviteten de har lagt har aktivt bidratt til å forebygge utenforskap. Men, som de selv påpekte, er at de som deltar holder seg aktive flere dager i uken, og det er viktig for helsa. Jeg kan ikke påberope meg bekjentskap med de som er i foreningen, men jeg må innrømme at jeg ble stolt av det de har fått til; her har vi visjonære entreprenører, som fortjener å lykkes. Og Hole trenger at de lykkes – det vil rett og slett være bra for utviklingen i kommunen. Det var bare så synd at det kun var lagt til rette for å stemme for alt i forslaget, eller ingenting.

Med det sagt, så skal det ikke være boligbygging på Storøya som skal være avgjørende for at prosjektet deres lykkes. Her tror jeg ikke det vil være mangel på politisk vilje i Hole for å finne gode løsninger til prosjektet – dersom den varslede innsigelsen mot Hole kommune sitt forslag fra Buskerud fylkeskommune og statsforvalteren mfl. – stanser forslaget om boligutbygging på Storøya.

Boligbygging er bra for helsa mener Høyre

Innslaget fra Hardråde Vikingskipforening ble også brukt av Høyre, slik jeg oppfattet det, som argumentasjon for at boligutbyggingen på Storøya skulle være bra for helsa. Her tror jeg Høyre må ha misforstått. Jeg kunne ikke høre en setning fra Hardråde Vikingskipforening, at en eventuell boligutbygging på hovedøya har spilt inn positivt på helsa deres. Nå kan det hende at Høyre ikke sikter til Hardråde Vikingskipforening, eller at de viser til noe annet som jeg ikke helt fikk med meg, men jeg vil gjerne invitere Høyre til å henvise til hvilken kilde de har for påstanden at boligbygging i seg selv er bra for folkehelsa.

Stemmer du nei til boligbygging, så er du imot utvikling

Etter at Senterpartiet, SV og KRF hadde framlagt sine synspunkter uttalte Høyre at partiene var imot all utvikling. Det framsto for meg som en impulsiv og ugrunnet anklagelse. Samfunnsutvikling er det flere av partiene som har bidratt til og stemt fram. Men, her synes jeg partiene som holdt innleggene viser at de ser helheten i nasjonale føringer, og viser vilje og evne til å praktisere nasjonale føringer på lokalt nivå. Det skal for ordensskyld nevnes at Senterpartiet, SV og KRF har vært imot planene for Storøya i tidligere omganger også, om jeg har forstått det riktig.

Hole Høyre og FRP sitt verbalforslag pkt. 7 i innspill til budsjettet 2024

Hole Høyre og FRP synes det er viktig å legge til FN bærekraftsmål i kommunale planer og vedtak. Såpass viktig at de tok det med i sitt verbalforslag i sitt budsjettforslag i 2024;

«Kommunestyret ber kommunedirektøren videreføre arbeidet med å legge bærekraftsmålene til

grunn for kommunale planer og vedtak, og herunder innarbeide beskrivelse av konsekvenser for bærekraft og klima i alle saker hvor det er relevant.»

<https://innsyn.hole.kommune.no/innsyn/wfdocument.ashx?journalpostid=2021089703&dokid=472521&versjon=1&variant=A&>

Høyre og FRP sitt budsjettforslaget for 2024, med tilhørende verbalforslag, fikk flertall (Høyre og FRP hadde flertall). Ut ifra innspill og replikker fra Høyre i kommunestyremøte 18.2.2024, sitter jeg igjen med et spørsmål om de egentlig har forstått hva hensikten FN bærekraftsmål er, eller om de har glemt sitt eget verbalforslag?

Høyre vil kanskje si at dette bare er en utredning, vi vil bare ha fakta på bordet, vi vil ha faglige vurderinger osv. Mulig det, men det vil fortsatt ikke være i tråd med internasjonale og nasjonale føringer som er bygd på utredninger, faglig vurderinger og fakta som ligger på bordet.

Til Senterpartiet, SV og KRF vil jeg si «Takk for at dere tok denne kampen!». Dette ble personlig et høydepunkt å være vitne til i min korte periode som folkevalgt.

Kommentarer:

- Ivar Gunnar Lia: Det er langt mellom liv og lære. I et annet leserinnlegg går samme forfatter imot ny bane i anbefalt trase (vei og bane). Konsekvensen vil kunne bli en enorm rasering av sentrale områder i Hole, hvis bare vei skal bygges. I tillegg en stor bro over Kroksundet, enda nærmere Sundvollen. Det inkluderer rasering av fornminner, noe av landets beste matjord og trusler mot andre sårbare områder. Noen ganger tror jeg det politikere skriver kun er ord for dem, at de ikke har det minste av kontakt med virkelighetens verden, hvis det de forfekter virkelig gjennomføres. I praksis betyr det at man ikke skjønner konsekvensen av det man selv skriver og hevder. Er du uenig, så fortell meg hvor veien, som tvinger seg fram, skal gå gjennom kommunen.
- Ole Martin Morseth: Jeg skjønner ikke hva du vil frem til her. Blander du sammen flere ting kanskje? Dette er snakk om boligbygging utover arealplanen som tidligere var vedtatt for Storøya. Vi snakker ikke om FRE16 her Ivar, det er en annen artikkel.
- Ivar Gunnar Lia: Jeg snakker om prinsippene, du går imot vei/bane som er det prosjektet som er minst ødeleggende i Hole. Ettersom veien må bygges uansett, betyr det at du indirekte støtter et prosjekt som ødelegger mer natur. Valgte å ta det i denne saken, ettersom du her (Storøya) er ute etter å verne naturverdier i Hole.
- Jan Hinna: Det er ikke vedtatt noen boligbygging på Storøya. Punktum. Det er vedtatt at grunneier(e) kan sette igang et planarbeidet for å vise hva som kan bli utført der - om noe skulle bli aktuelt senere å utvikle. Det forplikter ikke kommunen til noe senere, det legger ikke føringer for at det skal bli en utbygging. Dette har vi gått solid igjennom i Plan og Miljø, med grunnlaget i de utkast som er lagt frem og den solide basen administrasjonen har gitt oss. OM det blir en utbygging senere, HVA en slik utbygging vil omfatte, er noe vi vil ta stilling til

den dagen de kommer med mer eksakte planer. For egen del har jeg vært en del av 4 møter rundt denne saken og føler meg trygg på at den er godt behandlet så langt. Og det vil bli mange flere. Storøya er en perle som bør utnyttes bedre enn i dag, det er områder som ligger brakk, som er dårlig vedlikeholdt i forhold til å være et rekreasjonsområde. Det er behov for å sikre tilgangen med en bedre broløsning, ikke minst for myke trafikanter. Alt dette ligger i føringene de må ta med seg i sitt planarbeidet. I praksis burde alle områder ha denne type saksgang, hvor utbyggere og grunneiere må gå dypere inn i materien før noe presenteres. Og på egen risiko og kostnad. Jeg mener forøvrig at både Storøya og hele strekningen langs Utstranda bør ha sine egne planer som ivaretar naturen der, det er Holes "sørlandsidyll" som i stor grad helt tilfeldig har blitt bygget ut. Å ivareta er dog ikke det samme som at intet skal skje, som vi oftest opplever med firkløveret SP/SV/V/KRF i Hole. Når man til alt overmål er bekymret for høye huspriser, men samtidig sier konsekvent nei til enhver utbygging, viser det jo at man ikke ser hva det handler om. Eller så er det politiske prinsipper som trumfer logikken. Vi skal ivareta mangfoldet på Storøya, forbedre tilgangen for Holes innbyggere, gi mulighet for nye opplevelser innen natur, kultur og rekreasjon. I dag er det golfbanen og hytter som preger øya, mange av hyttene brukes forøvrig tett på et nivå som helårsbolig, dette vil også kunne fanges bedre opp og gi ryddigere forhold for både eiere og kommunen med en helhetlig plan for hele øya. Hardraade Vikingskipforening kommer nok på plass på Storøya uansett, det blir et solid løft og utgangspunkt for opplevelsene man etterhvert kan få på Storøya, øvrig utbygging eller ikke. Foreningen har lagt ned et fantastisk stykke arbeide nå siden oppstart, jeg anbefaler alle å ta en tur til Hole Vinterfestival på Sundvollstranda på lørdag, for å se skipet som er under bygging, det er også mange andre opplevelser der fra klokka 11, det er også mulighet for isbading fra klokka 14. Vi skal bidra til at Hole løftes både for innbyggere, næringsliv og turister, da må det utvikles bedre enn det har vært så langt, samtidig skal vi sikre at natur og miljø ivaretas på en bedre måte enn før. Da må det på plass noen planer for slikt.

- Ole Martin Morseth: For ordensskyld - Senterpartiet, KrF , SV og Venstre var i mot (i og med du skriver trekløver). Dersom det var vedtatt arealplan som var forslaget så hadde vi stemt for, det er det vi har gått til valg på. Det er den store utvidelsen for boligutbygging vi stemte nei til. Jeg tror jo i større grad som KS i sin podcast sier, at fylket vil gå inn å overstyre kommunene fordi vi ikke klarer å forvalte arealet iht nasjonale føringer. Altså en koordinerende rolle som KS sier. Så om flertallet av innbyggerne i Hole vil ha masse boligutbygging så stemmer de Høyre, Ap og FrP, det er jo sånn demokratiet er ment til å fungere. Men dersom man ønsker en annen retning, så må man stemme annerledes. Eller i større grad varsle til partiet man stemmer på at de ønsker en annen kurs. Og i og med det uten unntak så langt har vært forslag om utvidelser utover vedtatt arealplan, så stemmer Venstre nei. Men, jeg regner med det like vel går den veien trekløveret Høyre, FrP og Ap ønsker, altså store boligutbygginger som øker trykket og kostnadene for infrastruktur. Som er en naturlig konsekvens av stor økning i befolkningsveksten lokalt. Dette er noe Kommunedirektøren selv nevner, spesielt i Sundvollen området, i hans økonomiplan for 2024, s.27:

«Den største usikkerheten er boligveksten i skolekrets Sundvollen, der kan det på et tidspunkt i kommende 10 års periode bli behov for kapasitetsøkning på skolen. Barnehagene har pr. i

dag kapasitet til å innfri lovfestet krav om barnehageplass, og det er noe restkapasitet. Med en betydelig vekst i kommunen, vil det 11. kommende 10 års periode bli behov for å øke kapasiteten.»

Det betyr økt gjeld for kommunen og eiendomsskatten kryper nærmere. Og her tror jeg på sikt, at SV som eneste parti som vil ha eiendomsskatt, har truffet blink. Jeg tror de vil få det som de ønsker, fordi det blir den eneste måten å sikre nok penger for kommunen til å betale utgiftene.

- Jan Hinna: Det skulle vært firkløvert, ja. 😊 Det er ikke slik at kommunen må stå for drift og utbygging av barnehager, det kan også gjøres av private. Som gårsdagens målinger også viste i RB, er brukerne faktisk mest fornøyde med de private tilbudene. Så det er et tilbud vi nok kan sikre kvalitet på uansett. Skolen på Sundvollen har kapasitet ut fra kjente planer, uten en jevn utbygging vil man ikke ha nok tilgang av nye elever, da får vi i stedet en forgubbing av både Sundvollen og Hole generelt. Det er i dag ingen vekst i folketallet, det er uønsket og vil etterhvert skape en ubalanse i aldersgruppene og ikke minst i kommunens inntekter, om det ikke kommer inn nye innbyggere. Da kan vi ikke si nei til alt, selvfølgelig skal vi sikre at det som skjer er i henhold til ønsker og planer, ikke minst at naturen sikres.
- Frode Nova Munkhaugen: Hole kommune er dessverre en kommune som bør under lupen ift groteske inngrep på bekostning av dyreliv og natur. Her er det historisk mye kameraderi og næringsinteresser som prioriteres fremfor uerstattelig natur.